

Fra toppen!

Marint 2013

Godt nytt år! Nye muligheter ligger foran oss, og en av disse ble presentert i et [frokostmøte](#) på Marineholmen tidligere denne uken. Mulighetene for å få samlet en enda større del av den marine forskningsklyngen gjennom å få Havforskningsinstituttet og evt. andre institusjoner og næringsliv inn i en ekte marin forskningspark ble presentert og diskutert. En tverrpolitisk enighet og et ønske fra HI (v/direktør Tore Nepstad) og UiB (v/dekan og rektorkandidat Dag Rune Olsen) om å knytte tettere bånd for å ta ut det potensialet som ligger i et enda tettere faglig samarbeid gjør dette nå til en særdeles realistisk og nærliggende mulighet.

Bjarte Reve (ex Oslo Cancer Cluster) understreket viktigheten av å inkludere utdanningsaspektet i en klyngeaktivitet. På Marineholmen har vi undervisere og studenter, men vi mangler det gode læringsmiljøet for bachelorstudentene våre, og vi mangler store auditorier for forelesninger og fellesmøter. UiBs innsats i den kommende klyngesatsingen bør derfor først og fremst rette seg mot fellesarealer for læring, auditorier, leseplasser, og andre møteplasser der kunnskapsflyt stimuleres.

Grunnlaget for suksess ligger på Marineholmen og venter. Nå må det bare handles!

Hilsen Anders

PS. Vi har endelig, etter grundig referee-prosess, gleden av å publisere en vitenskapelig artikkel basert på empiriske undersøkelser under julefesten i desember. Vi regner med høy impact og hyppig sitering. Skal siteres som: Vandvik et al., BIO-info 1:7-8 (2013).

Ukens bilde

Lundefugl

Fotograf: **Anders Goksøyr**

Lunde (*Fratercula arctica*) inn for landing i lundeura på fugleøya Runde.

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Marint 2013	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Brannvernopplæring våren 2013; Introduction seminar in English for new employees; Informasjon om IT-tjenester; BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	4
Disputas Bartossek og Jørgensen; Minh Van Nguyen – PhD Forlesning; Masterpresentasjon Elena Artamonova; Endelig publiseres funnene fra BIOs julebord; Darwindagen 12. februar: evolusjon av sykdomsagenter; MedViz forskningskluster; Toktlederkurs første halvår 2013	4
Studie	8
Internasjonal dag på fakultetet	8
Nyansatte	9
Nye kolleger ved BIO	9
NYE UTLYSNINGER	9
VISTA; Stipend på kr 25 000 til masterstudenter ved UiB; KLIMAPRO; NANO2021; Støtte til strategisk arbeid inn mot EU (CLIMIT); Nordforsk;	9
KOMMENDE MØTER OG SEMINAR	10
Invitasjon: Møte om NORHED, 21. Januar 2013 i Bergen; Gjesteforelesninger på CGB; SatsMarint konferansen 6-7 februar 2013 i Bergen; Dialogmøter om revidering av Forskningsrådets policydokument for norsk polarforskning; EMBL- European Bioinformatics Institute Open Day; International Conference on Arctic Ocean Acidification, Bergen;	10
LEDIGE STILLINGER	13
Professor/Associate Professor in Marine Biosystematics	13
NYE ARTIKLER	13
Pengalese; Meager; Skjæråsen; Mayer; Fernö; Thingstad; Aksnes; Castellani; Solhøy; Pagarete; Lanzen; Sandaa; Larsen; Bratbak; Bengtsson; Sjøtun; Øvreås; Grytnes; Jensen; Topper; Roth; Hatteland;	14

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Brannvernopplæring våren 2013; Introduction seminar in English for new employees;
Informasjon om IT-tjenester; BIO-arrangement kommende uke

Brannvernopplæring våren 2013

V ren 2013 arrangerer Eiendomsavdelingen flere brannvernkurs for ansatte ved UiB. Kursene går over to timer, og består av en time teoriundervisning og en time opplæring i praktisk slukking.

Alle ansatte ved UiB skal ha gjennomført brannvernoppl ring, bestående av både teori og praksis. Dette er forankret i [Retningslinje for brannvern](#), og lovfestet i [Brann- og eksplosjonsvernloven](#) og i [Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#).

Eiendomsavdelingen anbefaler at ansatte deltar på brannvernoppl ring hvert 5.  r.

Brannslukking.jpg Foto: Illustrasjonsfoto: www.colourbox.no

V ren 2013 er det brannvernoppl ring på følgende datoer:

- Torsdag 07. februar 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 21. februar 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 07. mars 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 21. mars 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 04. april 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 18. april 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 30. mai 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00
- Torsdag 06. juni 2013, teori kl. 09.00-slukking kl. 10.00

Kurssted: Samtlige kurs foregår på Studentsenteret i Seminarrom A.

UiB har engasjert Teknisk industrivern AS til å gjennomføre kursene. De gjennomføres med 20-25 deltakere i gruppe. Kostnad pr. deltaker er 250 kr, som dekkes av fakultet/institutt. NB! Fakturering skjer pr. påmeldte, ikke fremmøtte.

Påmelding for bio-ansatte via ekspedisjonen

Introduction seminar in English for new employees

All new employees at the university are invited to our introduction seminar for new employees.

The next seminar is planned to take place from 08:45 a.m. the 1. of February 2013, at Christies gate 18 - room 3.54 [Information about the seminar](#): and [registration](#)

If you have questions about this or need information, please feel free to contact:

Signe Knappskog, Rådgjevar/Adviser International Staff Services, Personal / HR - UiB Tlf 5558 9373

Informasjon om IT-tjenester

Informasjon (norsk og engelsk) om tjenester IT-avdelingen tilbyr ansatte og studenter.

<https://it.uib.no/ithjelp/images/5/5b/Nettlosning-blogg.pdf>

<https://it.uib.no/ithelp/images/1/12/Webhosting-blog.pdf>

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
18.1	Prøveforelesning Minh Van Nguyen	kl. 14:15, Seminarrom K1
17.1	Disputas Rita Bartossek	kl. 13.15, Stort auditorium, HIB
18.1	Disputas Steffen Leth Jørgensen	kl. 10.15, Stort auditorium, HIB
18.1	Avsluttende mastergradseksamen - Elena Artamonova	Kl.- 10:15, K1, Biologen
	CGB-seminar 17 og 18 januar, Les mer under «Kommende møter og seminarer»	

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Disputas Bartossek og Jørgensen; Minh Van Nguyen – PhD Forlesning;
Masterpresentasjon Elena Artamonova; Endelig publiseres funnene fra BIOs julebord;
Darwindagen 12. februar: evolusjon av sykdomsagenter; MedViz forskningskluster;
Toktlederkurs første halvår 2013

Disputas Rita Bartossek: Mikroorganismer i jorden

Rita Bartossek disputerer torsdag 17. januar for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: Metagenomic Analyses of Ammonia Oxidizing Archaea from Soil and Biofilm
Veiledere: Christa Schleper, Vigdis Lid Torsvik

Bedømmelseskomite: Forskningsdirektør Purificación López- García, Université Paris-Sud, Frankrike, Professor Lars R. Bakken, Universitetet for miljø og biovitenskap, Ås, Forsker Ida Helene Steen, Institutt for Biologi, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Petter Larsson, Universitetet i Bergen

Tid og sted: Torsdag 17. januar 2013, kl. 13.15, Stort auditorium, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgate 55

Alle interesserte er velkommen

http://www.uib.no/info/dr_grad/2013/Bartossek_Rita.html

Disputas Steffen Leth Jørgensen: Hva lever man av i verdens største samfunn?

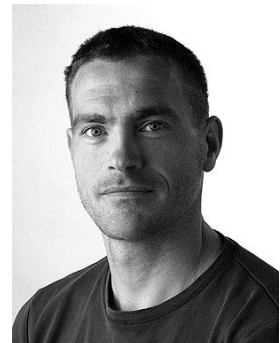
Steffen Leth Jørgensen disputerer fredag 18. januar for PhD-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: Linking Microbial Community Structures and Geochemistry in Deep-Sea Sediments & pursuing the link between identity and function

Veiledere: Christa M. Schleper, Ida H. Steen, Lise Øvreås, Rolf B. Pedersen, Ingunn H. Thorseth

Bedømmelseskomite: Professor James Prosser, University of Aberdeen, UK, Førsteamanuensis Kai Finster, Aarhus Universitet, Danmark, Professor Vigdis Lid Torsvik, BIO, Universitetet i Bergen

Leder av disputasen: Professor Tron Frede Thingstad, Universitetet i Bergen

Tid og sted: Fredag 18. januar 2013, kl. 10.15, Stort auditorium, Høyteknologisenteret, Thormøhlensgate 55

Alle interesserte er velkommen

http://www.uib.no/info/dr_grad/2013/Jorgensen_Steffen.html

Minh Van Nguyen – PhD Forlesning: "Health effects of surplus supplementation of amino acids with emphasis on fish"

Minh Van Nguyen vil fredag 18. januar holde en prøvforlesning for PhD graden

Tittel: Tid og sted: Fredag 18. januar, kl. 14:15, Seminarrom K1, Biobyggene, Thormøhlens gt 53A

Bedømmelseskomite: Professor Geir K. Totland, Professor II Rune Waagbø, Førsteamanuensis Tom Klepaker

Alle interesserte er velkommen

Masterpresentasjon Elena Artamonova

Elena Artamonova holder fredag 18 januar avsluttende presentasjon av sin masteroppgave I fiskeribiologi og forvaltning:

The Barents Sea demersal fish community under contrasting conditions

Veileder: Arne Johannessen, Edda Johannessen, Sensor: Harald Gjøsæter, HI. Bisitter: Rune Rosland

Tid og Sted: Fredag 18. januar, kl. 10:15 Seminarrom K1, Institutt for biologi

Alle interesserte er velkommen

Julebordundersøkelsen gir ny kunnskap om samsvaret mellom Instituttleders tale og det faktiske arbeidsmiljø

Bio-info kan endelig publisere funnene fra den store spørreundersøkelse på julebordet. Førsteforfatter og corresponding author er Vigdis Vandvik, som også var toastmaster på julebordet. Bio-Infos Chief editor Anders Goksøyr aksepterte umiddelbart men vil ikke uttale seg om undersøkelsen vil påvirke innhold i talen på årets julebord. Korrekt referanse for denne artikkelen blir:

Vandvik, V, Erga, S.R, Savolainen, H, Storesund, J.E. and Strand, T. **Do Head of Department's Christmas speeches reflect the true state of the working environment? – An empirically-based case study from BIO in 2012.** Bio-info, 1:7-8, 2013

From the authors:

"Dear Professor Goksøyr,

We hereby submit our article " Do Head of Department's Christmas speeches reflect the true state of the working environment? – An empirically-based case study from BIO in 2012." which we hope you will accept for publication in BIO-info.

The Julebord is a key element of Norwegian workplace culture, that has received considerable critical attention in recent years. However, one of the main ceremonies of any serious julebord, the boss's speech or address, has been curiously overlooked in the literature. In this paper, we test whether one of the main premises for these addresses, namely the commonly stated "this has been a good year", is empirically founded. We do this by means of a rigorous quantitative analysis of a unique dataset. The findings will be of interest for julebord scientists world-wide, and of practical importance for the planning and practical execution of julebord speeches in the future.

All authors have contributed significantly to the research, and all authors have confirmed that they support this submission (well, more or less. We briefly chatted about it during the julebord...).

On behalf of all the authors,

Vigdis Vandvik»

Artikkelen er gjengitt i sin helhet under:

Do Head of Department's Christmas speeches reflect the true state of the working environment? – An empirically-based case study from BIO in 2012.

Vandvik, V^{*1}., Erga, S.R¹., Savolainen, H., Storesund, J.E¹. and Strand, T¹.

¹ Department of Biology, University of Bergen, Tormøhlensgate 53A, 5020 Bergen, Norway. *corresponding author: vigdis.vandvik@bio.uib.no

Abstract

Does the traditional boss'es speech at Norwegian Julebords provide a reliable summary of the conditions at and future of the workplace? Our research suggests that he could access important additional information and get new ideas for solving pressing problems by listening to the chatter over the pinnekjøtt.

Introduction

In December every year, a large proportion of Norwegian working places arrange Christmas parties, known as a 'Julebord' (1). Common activities during Julebord include overeating, drinking and general celebration (2), but the literature also reports fighting, flirtation, and various types of scandals (3). It is expected that the boss gives a speech during the Julebord (see for example 4), but this activity has received surprisingly little critical attention in the published literature. One of the underlying premises of a Julebord speech is that the year that has passed is worthy of celebration, i.e.; that it has been a good year for the company in question (4, for examples, see 5). This premise is rarely quantitatively assessed, however. The aim of this research is to empirically test this hypothesis, by means of a quantitative survey of the incidence of various quality-related activities and the content of the actual Julebord speech given at the same work-place in the same year.

Material and methods

We selected the Department of Biology (BIO) at the University of Bergen as a case study, based on availability of a relevant julebord speech (6) and an audience on which a questionnaire could be inflicted (Fig. 1). The interviews were conducted on a sub-sample of the total BIO population (n=122) selected based on Julebord attendance. Data on the incidence of various quality-related parameters were based on interviews, with hands raised interpreted as "yes" to each of a number of questions (see below). Percentages were calculated for the whole population, or for sub-populations (students: n=37, Phd/postdoc: n=19, temporary scientific staff: n=15, permanent scientific staff: n=16, technical staff: n=18, administrative staff: n=15, unknown: n=3) for questions that were not relevant for all groups attending the Julebord. The highest ethical standards were observed throughout. For example, subject anonymity was secured by means of light ethanol-based intoxication of the research subjects (cf. Fig 1) as well as the research crew.

Figure 1. A subsample of the BIO 2012 Julebord participants demonstrating traditional Julebord behavior (fancy and very fancy dressing, eating, drinking, partying, singing, and light intoxication).

Results and discussion

In line with previous Julebord speeches, both at BIO (5) and elsewhere (4), the HOD speech stated that 2012 had been a good year. He especially pointed to teaching, research, efficient administration and working environment as areas where BIO had excelled, but also noted that there were challenges, in particular regarding economy and budget control (6).

Our data, however, suggest that the scientific staff are more interested in chatting with the students (200%, Table 1) than actually lecturing (103%). There might be some methodological issues (cf. Fig. 1), but this priority is also paralleled among the students (68 vs. 46%). Despite these worrying tendencies, students largely show up at (100%), and pass (84%), exams.

BIO-logists report higher incidence of practical research activities such as pipetting (56%; Table 1) and going to the field (13 % under water, 31% on land) than of actually publishing papers (41%). One potential explanation for this worrying lack of scientific implementation capacity could be distractions such as eating cakes and emailing (both 100%). It could also be that reporting (48%) is somehow mistaken for actual research activity or output, although a reassuringly high fraction (29%) obviously do not consider reporting a top priority.

The high incidence of empirically-based research activities is paralleled in our communication with the outside world, as 27% of the attendees had sent *physical written letters* as part of their academic activities in the last 12 months, and only 53% had used, or were even aware of, the electronic administration tool PAGA (Table 1). These findings suggest that the so-called 'digital revolution' (7), which is said to have transformed our lives and workplaces, may yet have to occur at BIO.

Finally, our data suggest both an explanation, and also a possible solution, for the current economic crisis at BIO (cf. 5). Only 7% (Table 1) had actually been able to keep their budgets, and it is unclear whether the 62% who have not even attempted at making a budget know what a budget, let alone budget control, actually is. However, the high motivation for cake-baking (31%) and -eating (100%) represent a potential that can be utilized in, for example, a sale or lottery sideline where the economic surplus may provide a valuable contribution to the BIO budget. We note that there seems to be less potential in involving BIO-logists towards tidying up the environment.

References

1. <http://en.wikipedia.org/wiki/Julebord>
2. Tunstad, E. 2002. "Den Årlige fylleorgien" forskning.no.
3. Bjerkestrand, F. 2007. "O' julebord med din skandale" BT.no.
4. <http://www.sangerogtaler.no/julebordstaler/index.php>
5. Goksøyr, A. 2012. The state of the union address. Speech given at BIO's Julebord. December 7th.
6. Giske, J. 2008. God Jul. Speech given at BIO's Julebord. Retrieved by memory December 14th 2012.
7. http://en.wikipedia.org/wiki/Digital_Revolution

Table1. Replies to questions posed at the BIO Julebord 2012, given as percentage "yes". n=122, except for questions only relevant for ^astudents, n=37, ^bPostdos/PhD n=19, ^cscientific staff n=31, ^dtechnical staff n=18, ^eadministrative staff.

BIO-logists who report to have....	%
published a paper ^{abcd}	41
sat an exam ^a	66
passed an exam ^a	55
given a lecture ^c	103
attended a lecture ^{ab}	46
been in the field under water ^{abcd}	13
been in the field on land ^{abcd}	31
made a budget ^{cde}	28
held a budget ^{cde}	7
brought cake to work	31
eaten cake at work	100
used a pipette ^{abcd}	56
used PCR ^{abcd}	34
sent a BIO-related email	100
sent a BIO-related letter	27
used PAGA ^{bcde}	53
has a role in PAGA ^{bcde}	29
disseminated science to the wider public	18
written various reports	48
reported everything you're supposed to	29
talked to your student ^c	200
talked to your professor ^{ab}	68
talked to your student advisor ^a	59
nagged someone who's late at something	26
been nagged for being late at something	16
cleaned up around the copying machine	15

Darwindagen 12. februar: evolusjon av sykdomsagenter

Vi hører stadig oftere om kjøttetende sykehusbakterier, multiresistent tuberkulose, og om lakselus som ikke lenger lar seg behandle. Menneskeheten er midt i et våpenkappløp mellom patogener og medisiner, og vi holder på å tape. Har vi en plan B?

Andrew Read er professor ved Penn State, direktør ved [Center for Infectious Disease Dynamics](#), venn av Arne Skorping, gift med vår prof II Victoria Braithwaite og årets Darwin-dag-foreleser. Read mener det nettopp er vår bruk av medisiner som er problemet. Vi teppebomber kroppen med antibiotika, og de eneste bakteriene som overlever er de som er motstandsdyktige. Det som er effektivt for å få deg frisk i dag skaper monstersykdommer som barna våre vil slite med om noen år. Hvordan må vi tenke annerledes rundt sykdom og medisiner? Finnes gode råd? Hvilke nye spørsmål kommer til å bli viktige for framtidens medisin? Dette skal ha forelese to ganger på selveste Darwindagen 12.2., først kl 12 på Haukeland og deretter kl 18 i Egget. Les om begge foredragene på <http://www.darwin.uib.no/> og sett av plass i kalenderen. Lytt også til hans 17-minutters [TEDMED foredrag](#) som en oppvarming.

1. nyhetsbrev, årgang 1 fra MedViz forskningskluster innen medisinsk visualisering..

was published right before Christmas. Ragnar Nortvedt is the editor and newly hired Program

Manager for MedViz, You can download the first Newsletter from [MedViz homepage](#).

Toktlederkurs første halvår 2013

Rederiavdelingen fortsetter opplæringen i forberedelse til og gjennomføring av tokt med hhv egne fartøyer og leiefartøyer. Kurset varer en dag og avholdes 6 mars, 10 april og 7 mai 2013 i HI/Rederi i "Akustikklaben", 3 etg på Nykirkekaiaen 1 på Nordnes. Kurset er obligatorisk både for nye og erfarne toktledere og toktdelegerte, og gir en innføring i prosedyrer og rutiner ifm toktplanlegging og gjennomføring.

For påmelding send e-post til pern@imr.no

Studie

Internasjonal dag på fakultetet

Internasjonal dag på fakultetet onsdag 16. januar

- Vrimlearealet kl. 10 - muligheter til å treffe Lånekassen, studieveiledere, studenter som har vært på utveksling. Vi svarer på spørsmål og viser hvordan den nye søknadsløsningen på nett fungerer.
- Auditorium 2 kl. 10.30 - presentasjon av delstudier i Europa. Praktisk informasjon om ERASMUS, studenter presenterer sine reiseopplevelser og Det humanistiske fakultet forteller om et forberedende kurs i tysk - for de som vil forbedre språkkunnskapene før de reiser.
- Auditorium 2 kl. 12.00 - presentasjon av delstudier utenfor Europa. Praktisk informasjon, studenter presenterer sine reiseopplevelser.

Nyansatte

Nye kolleger ved BIO

Vi ønsker følgende kolleger velkommen:

Ann Iren Østerbø Øye er vår nye personalkonsulent, vikar for Victoria som er i fødselspermisjon. Hennes arbeidsoppgaver vil i hovedsak være de samme oppgavene som Victoria hadde. Ann Iren har jobbet i mange år ved UiB og kjenner universitetet godt. Hun er utdannet sosionom.

Navn/Stilling	Ansatt dato	Forskningsgruppe
Marit Heggernes Eilertsen /stipendiat	01.01.2013	Marin biodiversitet
Nadia Fouzai /Universitetsstipendiat	20.11.2012	Teoretisk økologi
Janhavi Marwaha /Universitetsstipendiat	07.01.2013	Akvatisk økologi
Sven Le Moine Bauer /Univ.stipendiat	07.01.2013	GEOBIO
Jan Pieter Vander Roost /Univ.stipendiat	07.01.2013	GEOBIO
Beatriz Diaz Pauli /Forsker	01.02.2013	Evofish

NYE UTLYSNINGER

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

VISTA; Stipend på kr 25 000 til masterstudenter ved UiB; KLIMAPRO; NANO2021; Støtte til strategisk arbeid inn mot EU (CLIMIT); Nordforsk;

Utlysning av ph.d- og postdoktorprosjekter gjennom VISTA.

Det er en totrinns søknadsprosess og første søknadsfrist er **1. februar** (kort prosjektskisse, CV og referanser). Vennligst bruk det [vedlagte Application form step 1](#).

Se den [vedlagte utlysningen](#) når det gjelder hvilke fagområder utlysningen gjelder for.

Søknadene sendes til vista@dnva.no

Utlysningen finnes også på [VISTA sine hjemmesider](#):

Stipend på kr 25 000 til masterstudenter ved UiB

Senter for kvinne- og kjønnsforskning (SKOK) ved Universitetet i Bergen lyser ut to stipend á kr 25 000 til studenter på masternivå fra det underrepresenterte kjønn i sitt fagmiljø. Studenten må i tillegg skrive en oppgave som har en tematikk som på en eller annen måte, empirisk eller teoretisk, omhandler kjønn.

Søknadsfrist: 15. januar 2013. Les mer om stipendet [her](#):

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

Creative, bold pre-projects on societal transformation in light of climate change (KLIMAPRO)

NOK 3 million is available for pre-projects on societal transformation in light of climate change, for development into full-scale grant applications under a main call to be issued in summer 2013. The aim is to promote creative thinking, involve new players and/or establish new cooperation.

Deadline: 13.02.2013 13:00 CET [Read more](#)

ERA-NET EuroNanoMed II call for proposals for transnational projects in nanomedicine (NANO2021)

Up to EUR 2 million is available for Norwegian participation in transnational research and technology development projects in the field of nanomedicine (EuroNanoMed II). The EuroNanoMed II call has a one-phase application process with a submission deadline of 4 March 2013.

Deadline: 04.03.2013 00:17 CET [Read more](#)

Støtte til strategisk arbeid inn mot EU (CLIMIT)

Denne utlysningen i CLIMIT tilbyr støtte til strategisk arbeid inn mot fora relevant for EUs SET Plan (Strategic Energy Technology Plan)

Søknadsfrist: 13.02.2013 13:00 CET [Les mer](#)

NORDforsk: The Nordic Top-Level Research Initiative (TRI): Collaboration Projects Green Growth in an Era of Climate Change

The present call invites high quality and innovative research proposals, which combine a Green Growth perspective with the aims of the two TRI sub-programmes "Effect Studies and Adaptation to Climate Change" and "Interaction between Climate Change and the Cryosphere". [More info](#)

KOMMENDE MØTER OG SEMINAR

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

Invitasjon: Møte om NORHED, 21. Januar 2013 i Bergen; Gjesteforelesninger på CGB; SatsMarint konferansen 6-7 februar 2013 i Bergen; Dialogmøter om revidering av Forskningsrådets policydokument for norsk polarforskning; EMBL- European Bioinformatics Institute Open Day; International Conference on Arctic Ocean Acidification, Bergen;

Invitasjon: Møte om NORHED, 21. Januar 2013 i Bergen.

Norad ønsker med dette å invitere Universitetet i Bergen og andre relevante akademiske miljøer i regionen til et møte om Norads nye kapasitetsbyggingsprogram for forskning og høyere utdanning, NORHED.

Møtet finner sted den 21. Januar 2013, kl. 12:15 – 14:15, Radisson Blu Royal Hotel i Bergen.

NORHED har gjennomført en utlysning og tildeling av såkornsmidler i 2012, og har nå ute en hovedutlysning med søknadsfrist 15. mars 2013. Programmet har et årlig budsjett på 150 millioner kroner. Rammen for enkeltprosjekter anslås til 7-18 millioner i en periode opptil fem år.

Utlysningen gjelder følgende fagområder:

- Education and Training
- Health
- Natural Resource Management, Climate Change and Environment

- Democratic and Economic Governance
- Humanities, Culture, Media and Communication
- Capacity Development in South Sudan

[Meld deg på her!](#)

Mer informasjon om programmet er å finne på www.norad.no/norhed.

Gjesteforelesninger på CGB:

Neste uke blir det holdt gjesteforelesninger ved 2 av opponentene ved 2 disputaser:

Torsdag 17. januar kl. 10:15 holder

Dr. Purificación López-García, Unité d'Ecologie, Systématique et Evolution-CNRS, Université Paris-Sud gjesteforelesning på seminar-rommet ved Senter for Geobiologi (CGB), 4. etg. Realfagbygget.

Tittel: Modern microbialites as analogs of fossil stromatolites.

Results from recent interdisciplinary investigations on the diversity of microorganisms in modern microbialites of the alkaline Lake Alchichica in Mexico will be presented. This is a collaboration between microbiologists and geologists/mineralogists. This talk will discuss the role of specific microbial lineages in carbonate formation, and comment on the potential implications for the fossil record.

Fredag 18. januar kl. 14:15 holder

professor Jim Prosser, Institute of Biological and Environmental Sciences, University of Aberdeen gjesteforelesning på Stort auditorium, HIB.

Tittel: Nitrification in acid soils: solving the paradox, possibly.

Ammonia oxidation in soil was, until recently, thought to be dominated by autotrophic, chemolithotrophic proteobacteria. These organisms gain energy from oxidation of ammonia to nitrite and perform the first step in nitrification. All cultivated ammonia oxidising bacteria show no or very poor growth in liquid batch culture below pH 7. Paradoxically, nitrification occurs in acid soils at rates that are often faster than those in apparently more favourable neutral and alkaline soils.

Understanding acidophilic ammonia oxidation is important globally and economically. Approximately 30% of the world's soils are acidic (pH<5), including 50% of arable soils, and up to 70% of ammonia-based nitrogen fertiliser is lost through nitrification and leaching or denitrification of nitrate.

Potential mechanisms for acidophilic ammonia oxidation include urea hydrolysis, protection in biofilms and aggregates and heterotrophic nitrification, but could also be due to acidophilic or acidotolerant ammonia oxidisers. Assessment of selection for such groups in acid soils was impossible using traditional techniques and acidophilic ammonia oxidising bacteria have never been isolated. Molecular techniques enable cultivation-independent analysis of ammonia oxidisers and recently led to the discovery that archaea can also oxidise ammonia.

This talk will describe how a combination of molecular and cultivation-based techniques have identified a novel ammonia oxidiser that provides a solution to the paradox of nitrification in acid soils that

SatsMarint konferansen 6-7 februar 2013 i Bergen

Til alle med interesse for oppdrett av "nye" arter

Velkommen til Sats Marint 2013, konferansen som samler næring og forskning med informasjon om nye oppdrettsarter og produkter.

Se vedlagt [program og påmelding](#).

Invitasjon til dialogmøter om revidering av Forskningsrådets policydokument for norsk polarforskning

Norges forskningsråds policydokument for norsk polarforskning skal revideres i løpet av 2013. Forskningsrådet ønsker innspill og synspunkter fra forskningsinstitusjoner, næringsliv og andre relevante aktører i arbeidet med nytt policydokument for polarforskning, og inviterer derfor til dialogmøter.

Fredag 8. februar på Universitetet i Bergen

Onsdag 13. februar på NTNU i Trondheim

Torsdag 14. februar på Universitetet i Tromsø

Fredag 15. februar på Universitetet i Oslo

Dialogmøtene gjennomføres i samarbeid med universitetene i de fire byene. Program og informasjon om møtested kommer senere. Disse dialogmøtene er først og fremst rettet mot forskningsinstitusjoner og næringsliv. Brukergrupper som departementer, etater og forvaltning vil bli invitert til et eget møte i Oslo på et senere tidspunkt.

Formålet med møtet er å informere om revideringsprosessen og å samle innspill til arbeidet med å utforme et høringsutkast til nytt policydokument. Det er planlagt en åpen høring av nytt policydokument for polarforskning i løpet av våren 2013.

Påmelding

Meld deg på her: [Påmeldingsskjema dialogmøter](#)

Påmeldingsfrist er innen mandag 21. januar

Ønsker du å holde et innlegg? Forberedte innlegg på inntil 3 minutter meldes inn via påmeldingsskjemaet.

Nettside for polarforskning: www.forskningsradet.no/polarforskning

EMBL- European Bioinformatics Institute Open Day

I am pleased to confirm that the registration for the next EMBL- European Bioinformatics Institute Open Day on 14 March 2013 is now open.

The 'Open Day' is the perfect opportunity for young scientists that are considering a career in bioinformatics to find out more about opportunities at Europe's main centre for bioinformatics. You will learn about cutting-edge research projects, get an overview of one of the world's most important collections of biological databases and tools, and be given time to talk one-to-one with the experts who develop and curate these services.

Registration is FREE, but places are limited to 40 people so please register now to avoid disappointment. [Full programme and registration details](#).

Second Announcement & Call for Papers: "International Conference on Arctic Ocean Acidification, Bergen, Norway, 6 - 8 May 2013"

"International Conference on Arctic Ocean Acidification" Bergen, Norway, 6 – 8 May, 2013

Second Announcement & Call for Papers. More info

01AOA_2nd_Announcement_Final.pdf

A conference website will be launched early 2013:

www.amap.no/conferences/aoa2013<<http://www.amap.no/conferences/aoa2013>>

On behalf of the Organizers:

- * Arctic Monitoring and Assessment Programme (AMAP)
- * Institute of Marine Research (IMR)
- * International Council for the Exploration of the Seas (ICES)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

- * Norwegian Institute for Water Research (NIVA)
- * Scientific Committee on Oceanic Research (SCOR)
- * University of British Columbia (UBC)

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

Professor/Associate Professor in Marine Biosystematics

The [Department of Biology \(BIO\)](#) has a vacancy for a professor in marine biosystematics. If none of the applicants are found qualified as full professor, they may be evaluated for an associate professorship. Applicants should state in their application whether an associate professorship would be of interest.

The professor is expected to work with marine benthic invertebrates. The position is primarily focused on building bridges between the fields of taxonomy/phylogeny, marine fauna and marine zoogeography and is particularly aimed at deep sea communities. We are seeking an active scientist with a broad research and teaching expertise in several of the relevant fields including faunistics, taxonomy, biogeography, geobiology, phylogeny, population genetics and phylogenomics. It is essential that the successful candidate has experience in mapping and working with dominant marine organisms through the use of classical instruments and modern technology.

Emphasis will be given to experience in project management, coordinating research activities and strategic research planning. Furthermore, emphasis will be given to proven will and ability to work *well* in teams. The applicants should also be able to document the ability to attract external funding.

For highly qualified applicants, a start-up grant including a post-doctoral fellowship and funds for instrumentation and running costs, may be made available for the position.

The position in marine biosystematics is within the [Marine biodiversity research group \(MBD\)](#). MBD's focus is on research within systematics, taxonomy, population genetics and marine organismal biology. The group is also deeply involved in the field of geobiology through participation in the [Centre for Geobiology \(CGB\)](#). It is expected that the professor in marine biosystematics will direct his/her research toward CGB's activities.

A description of the position with details of curriculum and areas of responsibility, particular duties and other circumstances which will be emphasized at the time of appointment, is available below.

For further information about the position please contact Professor Henrik Glenner (phone +47 55584526; e-mail henrik.glenner@bio.uib.no); or Professor Anders Goksøyr, Head of Department (phone +47 55584403; e-mail anders.goksoyr@bio.uib.no).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Pengalese; Meager; Skjæråsen; Mayer; Fernö; Thingstad; Aksnes; Castellani; Solhøy; Pagarete; Lanzen; Sandaa; Larsen; Bratbak; Bengtsson; Sjøtun; Øvreås; Grytnes; Jensen; Topper; Roth; Hatteland;

Nordgreen, A., **Penglase, S.**, Hamre, K. (2013) Increasing the levels of the essential trace elements Se, Zn, Cu and Mn in rotifers (*Brachionus plicatilis*) used as live feed. *Aquaculture* 380–383, 120–129

Rotifers are a common first feeding diet for rearing marine fish larvae. However, the levels of Mn, Cu, Zn, Se and iodine found in rotifers are low and may be insufficient to meet larval fish requirements. This study investigates increasing the concentration of Mn, Cu, Zn, Se and iodine simultaneously in rotifers (*Brachionus plicatilis*) in both short term enrichments (3 h) or during batch cultures (6 days), using either organically bound or inorganic mineral sources. This study demonstrates that rotifers can simultaneously be produced with Mn, Cu, Zn and Se concentrations up to and higher than the known requirements of fish, while increasing the level of iodine in rotifers was ineffective at the concentrations tested. To produce rotifers with copepod levels of Mn, Cu, Zn and Se, only 6% of a commercial rotifer enrichment diet had to be replaced with organically bound minerals, leaving a large percentage of the rotifer diet free to deliver other important nutrients such as lipid and proteins. Rotifers enriched to copepod mineral levels and stored for 18 h retained 75–110% of their Se, Zn and Mn and 50% of their Cu. Overall, increasing rotifer mineral levels appears to be most effective when the mineral is available in an insoluble and hence ingestible form.

Meager, J.J., Skjæraasen, J.E., Karlsen, Ø., Løkkeborg, S., **Mayer, I.**, Michalsen, K., Nilsen, T. and **Fernö, A.** Environmental regulation of individual depth on a cod spawning ground. *Aquatic Biology* 17, 211-221.

Abstract: Fine-scale characteristics of spawning grounds may provide the opportunity for cod *Gadus morhua* L. to regulate their external environment by adjusting their depth. Ultrasonic telemetry was used to study how the environment influenced the depth-related behaviour of individual wild and farmed cod on a spawning ground. Of the environmental predictors examined, temperature explained most variation in depth (best predictor in 16 of 21 fish). A decrease in surface-water temperature was accompanied by a pronounced reduction in daily maximum depth of nearly half the fish examined and movement to a shallower area of the spawning ground. Wind and light (after controlling for diel periodicity) had a comparably limited and variable influence on fish depth. Some of the vertical movements seemed to be associated with feeding rather than spawning activity; wild females with diel vertical migrations (DVMs) had poorer condition than wild females with no DVMs, and DVMs were absent in farmed females in better condition. Generally, there were no clear differences in responses to the environment between wild and farmed cod. The ability of cod to regulate their external environment by changing their depth was likely to have been limited by the location of the spawning shoal at the seafloor.

Matilda Haraldsson, Kajsa Tönnesson, Peter Tiselius, **Tron Frede Thingstad, Dag L. Aksnes** Relationship between fish and jellyfish as a function of eutrophication and water clarity 2012. *Marine Ecology Progress Series* 471: 73 -85.

ABSTRACT: There is a concern that blooms of cnidarians and ctenophores, often referred to as jellyfish, are increasing in frequency and intensity worldwide and that there is a shift from fish- to jellyfish-dominated systems. We present an idealized analysis of the competitive relationship between zooplanktivorous jellyfish that is based on a generic model, termed 'Killing the Winner' (KtW), for the coexistence of 2 groups utilizing the same resource. Tactile predation by jellyfish makes them less dependent on water optics than fish using vision, and we modified the KtW model to account for this particular trait difference. Expectations of the model are illustrated by use of observations from the Baltic Sea. The model predicts a general succession on how mass of the system distributes when going from an oligotrophic to a eutrophic system. Initially the mass of the system accumulates at the level of the common resource (zooplankton) and planktivorous fish (sprat/herring). At one point, with increased eutrophication, mass starts to accumulate at the level of the top predator (cod) and at a later point, at the level of the jellyfish. For those organisms utilizing vision (fishes) an optimal degree of eutrophication and water clarity is predicted due to a

2-sided effect of eutrophication. <http://www.int-res.com/abstracts/meps/v471/p73-85/>

Castellani M (2013) Evolutionary generation of neural network classifiers-An empirical comparison. *Neurocomputing* 99:214-229

Coulson SJ, Coulson, Stephen J. Fjellberg, Arne Gwiazdowicz, Dariusz J. Lebedeva, Natalia V. Melekhina, Elena N. **Solhoy, Torstein** Erseus, Christer Maraldo, Kristine Miko, Ladislav Schatz, Heinrich Schmelz, Rudiger M. Soli, Geir Stur, Elisabeth. (2013) Introduction of invertebrates into the High Arctic via imported soils: the case of Barentsburg in the Svalbard. *Biological Invasions* 15:1-5

Pagarete, A. Lanzen, A. Puntervoll, P. **Sandaa, R. A.** Larsen, A. **Larsen, J. B.** Allen, M. J. **Bratbak, G.** (2013) Genomic Sequence and Analysis of EhV-99B1, a New Coccolithovirus from the Norwegian Fjords. *Intervirolgy* 56:60-66

Bengtsson MM, Sjutun K, Lanzen A, Ovreas L (2012) Bacterial diversity in relation to secondary production and succession on surfaces of the kelp *Laminaria hyperborea*. *Isme Journal* 6:2188-2198

Gwiazdowicz DJ, Coulson SJ, **Grytnes JA**, Pilskog HE (2012) The bird ectoparasite *Dermanyssus hirundinis* (Acari, Mesostigmata) in the High Arctic; a new parasitic mite to Spitsbergen, Svalbard. *Acta Parasitologica* 57:378-384

Hovland M, **Jensen S**, Indreiten T (2012) Unit pockmarks associated with *Lophelia* coral reefs off mid-Norway: more evidence of control by 'fertilizing' bottom currents. *Geo-Marine Letters* 32:545-554

Logares R, Haverkamp, THA.Kumar, S. **Lanzen, A.** Nederbragt, AJ.Quince, C.Kauserud, H. (2012) Environmental microbiology through the lens of high-throughput DNA sequencing: Synopsis of current platforms and bioinformatics approaches. *Journal of Microbiological Methods* 91:106-113

Topper B, Thingstad TF, Sandaa RA (2013) Effects of differences in organic supply on bacterial diversity subject to viral lysis. *Fems Microbiology Ecology* 83:202-213

Roth S, Hatteland BA, Solhoy T (2012) SOME NOTES ON REPRODUCTIVE BIOLOGY AND MATING BEHAVIOUR OF ARION VULGARIS MOQUIN-TANDON 1855 IN NORWAY INCLUDING A MATING EXPERIMENT WITH A HYBRID OF ARION RUFUS (LINNAEUS 1758) X ATER (LINNAEUS 1758). *Journal of Conchology* 41:249-257